

REKOMENDACJE DO PLANÓW I PROGRAMÓW NAUCZANIA

dla zawodu: Garbarz skór

w branży: skórzano-obuwnicza

Warszawa 2018

Przedstawiam rekomendacje do planów i programów nauczania opracowane na podstawie przeprowadzonej analizy zapisów zmodyfikowanych podstaw programowych kształcenia w zawodach dla zawodu **Garbarz skór** oraz w oparciu o własne doświadczenia zawodowe i znajomość branży zawodowej.

I. Rekomendacje do programów nauczania

1. Nazwa i symbol cyfrowy zawodu

Garbarz skór 753501

2. Nazwa i symbol kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie

SKR.11 Wyprawianie skór

3. Typ szkoły, w której odbywa się kształcenie w zawodzie

Szkoła branżowa I stopnia

4. Zalecany typ programu

Program o strukturze przedmiotowej

W procesie kształcenia w zawodzie **Garbarz skór** zaleca się korzystanie z programu nauczania o strukturze przedmiotowej. Ta struktura programu ułatwia integrowanie i korelowanie kształcenia ogólnego i zawodowego. Podnoszenie poziomu wykształcenia ogólnego i kwalifikacji zawodowych mobilizuje do otwartości na dalsze kształcenie i zdobywanie nowych umiejętności. W polskiej rzeczywistości kształcenie systemem modułowym, w wielu zawodach w tym także w zawodach garbarskich, jest na razie niemożliwe ze względu na brak odpowiedniej bazy dydaktycznej do takiej metody przekazywania wiedzy. System modułowy może się sprawdzić w Szkołach Pomaturalnych i Kursach Kwalifikacji Zawodowej, gdzie odbywa się jedynie szkolenie w przedmiotach zawodowych.

5. Zalecany rodzaj programu ze względu na układ treści

Program w liniowym układzie treści nauczania

Rekomenduję układ liniowy treści kształcenia, ponieważ konieczne jest pełne opanowanie określonej umiejętności, aby możliwe było zrealizowanie następnych treści kształcenia.

6. Propozycje podziału na przedmioty/moduły oraz odpowiednio działy programowe/jednostki modułowe i treści kształcenia

Program przedmiotowy

Przedmioty	Liczba godzin	Działy programowe	Efekty kształcenia Treści nauczania
Technologia garbarska	416	Maszynoznawstwo garbarskie	<ul style="list-style-type: none"> - Podstawy rysunku technicznego. - Części maszyn, połączeń, napędów. - Silniki, pompy, wentylatory, sprężarki. - Elementy automatyki przemysłowej. - Parametry techniczne maszyn. - Maszyny i urządzenia do mechanicznej obróbki skór. - Maszyny, urządzenia do chemicznej obróbki skór. - Urządzenia pomocnicze stosowane w garbarstwie.
		Przygotowanie skór do garbowania	<ul style="list-style-type: none"> - Dobór surowca i przygotowanie partii produkcyjnej skór. - Procesy chemicznego przygotowania skór do garbowania właściwego. - Obróbka mechaniczna skór w etapie przygotowania do garbowania. - Przygotowanie skór futerkowych do garbowania właściwego.
		Garbowanie skór	<ul style="list-style-type: none"> - Środki garbujące. - Metody garbowania. - Zestawianie kąpeli garbujących. - Obróbka mechaniczna skór w etapie garbowania.
		Wykończanie i uszlachetnianie skór	<ul style="list-style-type: none"> - Wypełnianie, zmiękczenie i barwienie skór. - Suszenie skór. - Wykończanie skór apreturami i farbami kryjącymi. - Wykończanie różnych asortymentów skór wyprawianych bez okrywy włosowej. - Obróbka mechaniczna skór wyprawionych. - Wykończanie i uszlachetnianie skór futerkowych. - Operacje mechanicznego uplastyczniania i wykończania okrywy włosowej skór futerkowych.

			<ul style="list-style-type: none"> – Otrzymywanie imitacji skór szlachetnych.
Materiałoznawstwo garbarskie	128	Skóry surowe i półfabrykaty skórzane	<ul style="list-style-type: none"> – Rodzaje skór surowych. – Półprodukty skórzane jako surowiec dla zakładu garbarskiego. – Budowa histologiczna i chemiczna tkanki skórnej. – Właściwości tkanki skórnej różnych rodzajów skór surowych. – Budowa histologiczna i chemiczna włosów. – Rodzaje włosów, typy i odmiany. – Rodzaje okrywy włosowej skór futerkowych. – Topografia różnych rodzajów skór surowych. – Cel i zasady konserwacji skór surowych. – Półfabrykaty skórzane jako surowiec dla zakładu garbarskiego. – Warunki magazynowania skór surowych, sposoby przechowywania.
		Środki chemiczne w garbarstwie	<ul style="list-style-type: none"> – Środki do konserwacji skór surowych. – Środki chemiczne stosowane w procesach przygotowania skór do garbowania. – Garbniki. – Środki do wypełniania i natłuszczania skór. – Barwniki do skór. – Farby i apretury garbarskie. – Lakier do skór. – Metody i sposoby zestawiania roztworów roboczych. – Kąpiele i zestawy technologiczne.
		Skóry wyprawione	<ul style="list-style-type: none"> – Podział, rodzaje i charakterystyka podstawowych asortymentów skór wyprawionych bez włosów. – Wady i uszkodzenia skór wyprawionych bez włosów. – Podstawowe asortymenty skór wyprawionych z włosiem. – Właściwości fizyczne, wytrzymałościowe i estetyczne okrywy włosowej i tkanki skórnej. – Wady i uszkodzenia skór wyprawionych z okrywą włosową. – Ocena jakościowa skór wyprawionych. – Mierzenie powierzchni, masy i wielkości skór

			<ul style="list-style-type: none"> wyprawionych. Znakowanie, pakowanie i magazynowanie skór wyprawionych.
Podstawy działalności gospodarczej	64	Zasady działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> Formy organizacyjno-prawne działalności przedsiębiorstwa. Dokumentacja dotycząca podejmowania działalności gospodarczej. Prowadzenie i dokumentowanie działalności gospodarczej. Etyka w biznesie. Obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska. Wpływ kosztów i przychodów na wynik finansowy. Możliwości optymalizowania kosztów w prowadzonym przedsiębiorstwie. Obsługa urządzeń biurowych. Programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej.
		Marketing	<ul style="list-style-type: none"> Elementy marketingu. Działania marketingowe do prowadzonej działalności gospodarczej.
		Działalność usługowa zakładu garbarskiego	<ul style="list-style-type: none"> Analiza czynników kształtujących popyt na usługi i roboty w zakresie wyprawy skór i renowacji wyrobów skórzanych. Analiza czynników kształtujących popyt na usługi i roboty w zakresie wyprawy skór i renowacji wyrobów skórzanych. Sporządzanie i prowadzenie dokumentacji rozliczeń materiałowych i finansowych wykonywanych usług. Sporządzanie kalkulacji kosztów materiałowych i produkcyjnych.
Język obcy	32	Komunikacja zawodowa w języku obcym	<ul style="list-style-type: none"> Słownictwo związane z wykonywaniem zadań zawodowych. Zastosowanie zwrotów grzecznościowych. Wydawanie poleceń. Obsługa klienta w języku obcym. Analizowanie katalogów obcojęzycznych.

		Dokumentacja produkcyjna i reklama w języku obcym	<ul style="list-style-type: none"> - Analizowanie folderów obcojęzycznych. - Analizowanie instrukcji stosowania środków chemicznych pochodzenia zagranicznego. - Odczytywanie instrukcji obsługi maszyn i urządzeń technicznych.
Wyprawianie skór oraz renowacja skór i wyrobów skórzanych - Zajęcia praktyczne	960	Magazynowanie skór	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowywanie surowca skózanego do wyprawy. - Dobieranie skór surowych i półfabrykatów w partie produkcyjne. - Metody magazynowania skór surowych i półfabrykatów skórzanych. - Przyrządy pomiarowe do określania warunków magazynowania skór. - Warunki magazynowania skór wyprawionych. - Cechowanie, pakowanie i transport skór wyprawionych.
		Technologiczna obróbka skór	<ul style="list-style-type: none"> - Kąpielowe procesy przygotowania skór do garbowania. - Obróbka mechaniczna tkanki skórnej i okrywy włosowej. - Maszyny, urządzenia i narzędzia do mechanicznej obróbki skór. - Kontrola organoleptyczna w procesach przygotowania skór do garbowania. - Kontrola procesu garbowania. - Zasady suszenia skór różnego rodzaju i przeznaczenia. - Kontrola procesu suszenia. - Podstawowe rodzaje wykończenia i uszlachetniania skór w zależności od przeznaczenia asortymentowego.
		Czyszczenie i odnawianie skór oraz wyrobów skórzanych	<ul style="list-style-type: none"> - Ocena jakości skór w odzieży skórzanej i innych wyrobach ze skóry - Przyjmowanie, znakowanie i magazynowanie wyrobów. - Ocena możliwości wykonania usługi. - Zaplanowanie metody, sposobu i techniki czyszczenia. - Przygotowanie wyrobu lub jego elementów do odnawiania. - Wykonywanie czynności czyszczenia i odnawiania.

			<ul style="list-style-type: none"> - Obsługa maszyn i urządzeń specjalistycznych. - Sporządzanie kalkulacji kosztów i wyceny usług.
--	--	--	---

6. Ogólna charakterystyka celów kształcenia/kluczowe umiejętności absolwenta

Coraz większe wymagania jakości oraz rozwój nauki i techniki wprowadziły nowoczesne metody w wyprawie skór:

- garbarstwo korzysta z rozwoju chemii stosując w procesach wyprawy skór nowe związki i preparaty chemiczne,
- rozwój techniki, automatyzacji i komputeryzacji wprowadzany do rozwiązań urządzeń, maszyn i agregatów garbarskich.

Wymusza to podejmowanie działań elastycznego reagowania na proces kształcenia nowych kadr w zakresie wprowadzania i unowocześniania zakresu wiadomości teoretycznych i umiejętności praktycznych.

Celem kształcenia w zawodzie **Garbarz skór** jest przygotowanie absolwenta szkoły do wykonywania zadań zawodowych w zakresie:

- 1) wykonywania czynności związanych z przygotowaniem surowca skózanego do procesu wyprawy a mianowicie: konserwacji, magazynowania oraz dobierania skór surowych i półproduktów skórzanych w partie produkcyjne;
- 2) rozpoznawania preparatów chemicznych stosowanych w garbarstwie do konserwacji skór a także sporządzania kąpiele roboczych oraz przygotowania zestawów uszlachetniających i wykończalniczych stosowanych w procesie wyprawy skór;
- 3) wykonywania operacji technologicznych procesu wyprawy skór;
- 4) posługiwanie się narzędziami garbarskimi oraz obsługiwanie maszyn i urządzeń stosowanych do obróbki skór;
- 5) wykonywania renowacji w zakresie czyszczenia i odnawiania użytkowanych skór i wyrobów skórzanych.

Umiejętności wykonywania zadań zawodowych absolwent nabywa po osiągnięciu efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w ramach kwalifikacji SKR.11 Wyprawianie skór.

7. Rekomendowane procedury osiągnięcia szczegółowych celów kształcenia

Osiągnięcie szczegółowych celów kształcenia w zawodzie **Garbarz skór** wymaga stosowania nowych metod edukacyjnych zarówno w przekazywaniu wiadomości teoretycznych jak i osiaganiu umiejętności praktycznych. Automatyzacja, komputeryzacja i standaryzacja procesów technologicznych eliminują niektóre z tradycyjnych prac garbarza typowego robotnika fizycznego, a jednocześnie wpływają na organizację stanowisk pracy wymagających wyższych kwalifikacji. Istotne jest

poszukiwanie i opracowywanie metod nauczania, które będą stanowić nową jakość procesu kształcenia. Przygotowanie ucznia do wykonywania zawodu, głównie przez realizację zadań zbliżonych do tych, które są wykonywane na stanowisku pracy wymaga korelacji i integracji treści kształcenia z różnych dyscyplin wiedzy oraz praktycznych umiejętności zawodowych możliwych do uzyskania jedynie na stanowiskach pracy w zakładzie produkcyjnym. Jest to możliwe w ścisłej współpracy z przyszłymi pracodawcami. Zaleca się aby zajęcia praktyczne odbywały się w dobrze prosperujących zakładach garbarskich charakteryzujących się nowoczesną organizacją pracy, wprowadzaniem nowych technologii wyprawy skór, nowoczesnym umaszynowaniem i współpracą z wiodącymi zakładami wyprawy skór również zagranicznymi.

8. Rekomendacje dotyczące realizacji praktycznej nauki zawodu: zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

Podstawowym celem kształcenia w zawodzie **Garbarz skór** jest przygotowanie absolwenta Szkoły Branżowej I stopnia do wykonywania prac związanych z wyprawą skór a także z renowacją skór i wyrobów skórzanych. W realizacji programu wskazane jest uwzględnienie aktywizujących metod nauczania: objaśnienia z pokazem, ćwiczeń praktycznych i zadań zawodowych związanych z faktyczną produkcją różnych asortymentów skór. Dominującą metodą nauczania praktycznego powinny być zajęcia w grupach kilkuosobowych, wstępnie na stanowiskach ćwiczeniowych a następnie jako zlecone prace na stanowiskach produkcyjnych w zakładach garbarskich. Ćwiczeniowe stanowiska pracy uczniów powinna stanowić wydzielona część warsztatów lub hali produkcyjnej. Korzystając ze zgromadzonych materiałów, narzędzi i sprzętu uczeń wykonuje określone zadania zawodowe.

9. Pozostałe rekomendacje/uwagi dotyczące programu nauczania

Efekty kształcenia zawarte w dziale Podstawy działalności gospodarczej powinny być włączone do przedmiotu Podstawy przedsiębiorczości nauczanego w kształceniu ogólnym.

II. Rekomendacje do planu nauczania

1. Podział na przedmioty/moduły w kształceniu zawodowym wraz z określaniem liczby godzin.

Lp.	Przedmiot/moduł	Liczba godzin
1.	Technologia garbarska	416
2.	Materiałoznawstwo garbarskie	128
3.	Podstawy działalności gospodarczej	64
4.	Język obcy	32
5.	Zajęcia praktyczne	960
6.		
7.		

2. Pozostałe rekomendacje/uwagi dotyczące planu nauczania

Szkoła podejmująca kształcenie w zawodzie Garbarz skór według programu nauczania opartego na podstawie programowej z kwalifikacją SKR.11 Wyprawianie skór, powinna posiadać odpowiednie warunki lokalowe oraz wyposażenie techniczne i dydaktyczne. Należy zorganizować pracownie: technologii i materiałoznawstwa garbarskiego oraz warsztaty szkolne z niezbędnym wyposażeniem określonym w podstawie programowej.